

[Rimstad.]

måneder har vist sig en ret kraftig nedgang. Ministeren anser det for givet, at dette forhold hidrører fra den i sommeren indførte kreditstramning. Jeg tror ikke, den højtærede minister har ret her; kreditstramningsordningen kom jo med sin 10 pct.s forøgelse af obligationsudstedelsen til nybyggeriet netop ikke til at berøre dette. Kreditmæssigt kunne byggeriet således fortsætte uforandret.

Jeg mener, at man skal søge årsagen til nedgangen et andet sted, nemlig i den alt for høje rente, som må virke helt afskrækkende på det private byggeri. Så snart regeringen begynder at tale om boligfond, kunstig rentenedsættelse og huslejekontrol, også med nybyggeriet, virker det virkelig afskrækkende, for det private byggeri må jo ud fra fortilfælde regne med, at alle de af regeringen påtænkte økonomiske faciliteter i byggeriet ender hos det sociale byggeri. Kommer regeringen derfor med et forslag om rentenedsættelse i det sociale byggeri på f. eks. 2½ pct., er det ikke overvældende vanskeligt at regne ud, at dette vil betyde samlede huslejetilskud, der vokser med omkring 50 mill. kr. om året.

Over for tilskud af en sådan størrelsesorden må enhver privat konkurrence på byggemarkedet melde pas, og man er derfor allerede begyndt i det private byggeri at tage reb i sejlene. Dette er efter min opfattelse en hovedårsag til det faldende byggeri. Men det er heller ikke gennem driftslånsordninger og rentetilskud, vore boligproblemer skal løses; det skal de derimod ved at følge den vej, som flertallet her i tinget er enig om at gå, nemlig gennem huslejestraktionernes afskaffelse.

Får vi først boligerne underkastet den frie konkurrences vilkår, og det gælder både nybyggeriet og udlejningen, vil boligprisen blive den billigst mulige for vort samfund, samtidig med at presset på byggesektoren vil aftage og renten gå ned. Naturligvis vil vi i så fald, når vi vender tilbage til normale forhold inden for byggeriet, ikke kunne beskæftige det nuværende antal personer i byggeriet. Vi må da sørge for ordentlige omskolingsforhold, der kan føre et eventuelt overskud af arbejdskraft tilbage til den industri, hvorfra den i sin tid er blevet rekrutteret, og som, hvis konkurrenceforholdet

til udlandet bringes i orden, uden videre kan beskæftige den igen. Der er her efter min opfattelse ingen grund til at nære frygt for den fulde beskæftigelse.

Det foreliggende finanslovsforslag arbejder med et kasseoverskud på ca. 200 mill. kr. Den højtærede finansminister mener, at dette overskud er for ringe til at præstere det tilstrækkelige på det finanspolitiske område, og har derfor foreslået det kompleks af nye afgifter, som tinget behandlede i fredags. Som det fremgik af debatten den dag, vil mit parti ikke være med til disse nye afgifter, som blot sætter nye svikmøller i gang inden for de mere generelle omkostningsområder.

Vi fremhævede derfor vort tidligere forslag om en bunden opsparing som den løsning, man burde tilstræbe for at dæmpe et overforbrug, og jeg forstod, at vi her fik følgeskab af venstre, men ikke af de konservative. Det sidste kan man beklage, fordi der faktisk er et behov for at svække forbruget, således som jeg tidligere har nævnt det. Vi fastholder derfor vort forslag og peger samtidig på, at en mindre, men nødvendig slækkelse af kreditstramningen over for produktionsinvesteringerne vil give bedre konkurrencemuligheder over for udlandet. Men vi er samtidig af den opfattelse, at kreditvilkårene inden for boligbyggeriet ikke på indeværende tidspunkt bør ændres. Der bør ikke gives, hvad vi kan kalde kreditpræmier for at stimulere et faldende boligbyggeri; det vil være en forkert vej at vælge; den rigtige vej hedder boligrestriktionernes bortfald.

Af det, jeg her har sagt, vil det fremgå, at vi inden for mit parti ser med overordentlig stor skepsis på disse oppustede budgetter, hedder det vist herinde, som de socialistiske regeringer gennem en årrække nu har lagt på tingets bord. En større og større del af skatteydernes penge disponeres derigennem ikke mere af skatteyderne selv; dispositionsretten er overgået til staten, som efter vor opfattelse derved trænger sig ind på områder, hvor det er vigtigt, at den enkelte kan tage en personlig stilling og et personligt ansvar, vigtigt, fordi den enkeltes arbejdsmohed og initiativ derved understøttes, og vigtigt, fordi samfundets trivsel af den grund sikres og forstærkes.

Det foreliggende finanslovsforslag betyder